

ความแตกต่างระหว่างบุคคล

ลักษณะของความแตกต่างระหว่างบุคคล

- ด้านร่างกาย
- ด้านสติปัญญา
- ด้านอารมณ์
- ด้านบุคลิกภาพ
- ด้านเพศ
- ด้านความถนัด
- ด้านความสนใจ
- ด้านอายุ
- ด้านชนชั้นทางสังคม

สาเหตุ

1. พันธุกรรม

- การถ่ายทอดที่ปกติ อาจจะเป็นได้ร่างกาย เช่น ความสูง สีผิว สีผม สีตา ลักษณะเส้นผม กลุ่มเลือด เพศ หรือทางด้านจิตใจและพฤติกรรม เช่น ความฉลาด ความถนัดบางด้าน อารมณ์บางอย่าง

- การถ่ายทอดที่ผิดปกติ โรคภัยไข้เจ็บที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม ได้แก่

- ทาลัสซีเมีย เด็กจะมีภาวะโลหิตจาง เติบโตช้า เป็นโรคติดเชื้อได้ง่าย มีผลต่อสติปัญญาและจิตใจของเด็ก

- ฮีโมฟีเลีย หรือโรคเลือดไม่แข็งตัว

- เบาหวาน

- ลมชัก

- ภูมิแพ้

- ตาบอดสี

- โรคทางจิตใจ ที่พบมี 3 โรค คือ โรคจิตเภท โรคจิตทางอารมณ์ และโรคปัญญาอ่อน

- Down's Syndrome หรือ Mongolism เกิดจากโครโมโซมคู่ที่ 21 ขาดหรือเกิน มักมีเชาวน์ปัญญาต่ำ หน้าตาแบบคนมองไกล คือหน้ากลม หางตาชี้ ลิ้นคับปาก มักพบในแม่ที่ตั้งครรภ์เมื่ออายุมากกว่า 35 ปี

- ความผิดปกติที่เกิดจากปัจจัย Rh (Rh Factors) เกิดจากปัจจัย Rh ในเลือดของลูก และแม่ไม่เข้ากัน กล่าวคือเลือดของแม่เป็น Rh- แต่เลือดของลูกเป็น Rh+ (แสดงว่าเลือดของพ่อเป็น Rh+) ส่งผลให้ทารกเป็นโรคเม็ดเลือดแดงถูกทำลายหรืออาจถึงกับเสียชีวิตได้

2. สิ่งแวดล้อม

1. สิ่งแวดล้อมในครรภ์มารดา ได้แก่ อายุของแม่ อาหารและออกซิเจนที่ได้รับจากแม่ ภาวะทางอารมณ์ของแม่ การติดเชื้อ การใช้ยาหรือสารเสพติดของแม่ (แอลกอฮอล์ LSD บาบิทูเรต เตตราซัยคลิน แอสไพรีน นิโคติน คาเฟอีน ฯลฯ) การได้รับรังสีเอ็กซ์เรย์หรือเรเดียมต่าง ๆ

2. สิ่งแวดล้อมขณะคลอด เช่น การคลอดที่ช้าหรือเร็วกว่าปกติ สภาวะที่ต้องใช้เครื่องมือช่วยการคลอด การติดเชื้อ และการขาดออกซิเจน

3. สิ่งแวดล้อมหลังเกิด ได้แก่ ภาวะโภชนาการที่เหมาะสม การเอาใจใส่ดูแลจากพ่อแม่ วิธีการอบรมเลี้ยงดู ลำดับการเกิด การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว สื่อมวลชน

ความสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม

พันธุกรรมมีอิทธิพลต่อลักษณะทางกายและบุคลิกภาพตามที่ได้รับถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ แต่จะแสดงออกได้จริงเพียงใดนั้นต้องขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมด้วย เช่น เด็กที่มีสติปัญญาดี หากเติบโตในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีหรือไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ถูกทอดทิ้ง ได้รับโภชนาการที่บกพร่อง หรือมีปัญหาทางอารมณ์ ก็อาจจะทำสิ่งต่าง ๆ ได้ต่ำกว่าระดับความสามารถของตนได้

ในอีกกรณีหนึ่ง ฝาแฝดแท้ ซึ่งมีพันธุกรรมที่เหมือนกัน เนื่องจากเกิดจากไข่ใบเดียวกันและอสุจิตัวเดียวกัน แต่หากถูกนำไปเลี้ยงในสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันก็อาจมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันได้ทำนองเดียวกับนิทานเรื่องนกแขกเต้านั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

- โยธิน ศันสนยุทธร และคณะ. จิตวิทยา กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2533.
- เต็มศักดิ์ คทวณิช. จิตวิทยาทั่วไป กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), 2550.
- จำเนียร ช่วงโชติ. จิตวิทยาความแตกต่าง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2536.

คำถามท้ายบท

1. โดยพื้นฐานแล้วมนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านใดบ้าง
2. ลักษณะใดบ้างที่สามารถถ่ายทอดได้ทางพันธุกรรม
3. ยกตัวอย่างโรคภัยไข้เจ็บทางกายที่สามารถถ่ายทอดได้ทางพันธุกรรมมาอย่างน้อย 3 โรค
4. อาการ Down's Syndrome มีลักษณะอย่างไร
5. มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อทารกในครรภ์มารดา
6. ยาที่ต้องระวังสำหรับสตรีมีครรภ์มีอะไรบ้าง
7. วิธีการอบรมเลี้ยงดูมีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์อย่างไร
8. พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กันอย่างไร จงอภิปราย